

ГДЕ Е СПАСЕНИЕТО?

Човѣкътъ, въ продължение на своя животъ, жкъ или въ лѣтъ, вследствие на разни патица, изпитни и разочарования, дохожда до моменти, въ които си задава въпроса — где е спасението? И въ лутанията си, физически или душевни, или въ единтъ и другитъ заедно, се мѣчи да намери спасителния път, щастливия начинъ, чрезъ който би могълъ да си помогне.

Въ такива изпитания попадат и народитъ въ продължение на своето съществуване.

Това особено е очевидно днесъ, въ вихрената война между народитъ, а главно между най-силнитъ отъ тяхъ — германския и английския. Единиятъ отъ тяхъ съ въкове плува въ доволство и разкошъ, овладѣлъ економически много други народи, а другиятъ, притиснатъ въ слабоплодната си земя, лишенъ отъ богатитъ си колонии, жкъ въ нищета и недояждане. Борбитъ на тия два колоса, по силата на железнитъ стопански и економически закони, се предаватъ и върху останалитъ народи въ по-голяма или въ по-малка

степенъ. И понеже борбата е борба „за животъ или смъртъ“, както правилно се изказватъ водачитъ на тия голѣми империи, то отъ сжщото почти значение е това начало и за другитъ народи, воюващи или невоюващи, нѣкои отъ които, поне за сега, сж изчезнали.

Подъ сжщитъ изпитания е поставена днесъ и нашиятъ народъ отъ година насамъ. У насъ, като че ли, има доста лица, наши сънародници и инородници, които се стремятъ да упражняватъ влияние въ полза на едната или другата страна, овъз да държатъ смѣтка за бждещето на народи ни. Пуцатъ се невѣрни слухове, говори се предъ всѣкиго и за всичко, безъ ни най-малкото съзнание, — оали не ще се напакости на родина-та. И тогава неволно си задаваме въпроса: — где е спасението за страната ни? Отговорътъ е ясенъ и краткъ: въ еднотомислението и еднотомислението на народа, въ сплътъ и готовността на войската, въ дисциплината и изпълнителността на гражданството; въ справедливото, добре организирано и честно управление на страната ни.

Д-ръ П. Д. Скорчевъ

Етимологична разходка по билото и урвѣтъ на шуменското възвишение

3.

Арачки-боазъ. Тукъ изобилствуватъ малки и голѣми извори (Рюстемъ-ходжа, Чомлекчийски, Новата баня), които изхвърлятъ всѣка секунда общо по десетина литри. Въ тоя многоводенъ боазъ ще да се е подвизавалъ или пъкъ е ималъ своя къшкъ нѣкой турски бирникъ на данъка събиранъ отъ всѣка българска глава, нареченъ арачъ. Да бждешъ бирникъ, сега и преди, не е шега (тур. шака) работа — можешъ да си издигнешъ къшкъ и да оставишъ за назидание благотелското си име на цѣлъ единъ боазъ. Арачки-боазъ започва отъ военното стрелбище и върви нагоре по дерето. Преди двадесетина години на върха му се постави новата чешма, въ дѣсно отъ която се намира т. наречената Римска баня оградена съ дрѣнакъ. Въ лѣво отъ чешмата боазътъ на югъ минава покрай страхотни влажни пещери и се изкачва къмъ платото, предъ което има една зелениясала студена чешма. По цѣлото протяжение на този завой, който носи името Чурчуръ-боазъ бликатъ и шуртятъ множество изворчета образуващи единъ весело бълбокашъ презъ камънака ручей — за това и названието му: чурчур. Чурка, чучур-ка, бълг. шуртя. Изкачвайки тази тѣсна урва минаваме презъ чиста, твърде романтична гора и се

излиза на топъл-йолу — топъл-ски път, горе на платото (тур. дюз). Платото надъ пещерния манастиръ въ Калугеръ-боазъ — всѣки шуменецъ трѣбва да го види и изкачи — се казва Манастиръ-дюзю. Тукъ горе се намиратъ много карстови ями, наречени пунари или кладенци (готска дума калдингс, т. е. хладникъ, ст. бълг. студень, гръц. геранъ т. е. жеравъ=англ. кранъ — за-назили сме всички чужди названия, само българското сме забравили!) Поновому тия пунари се казватъ учениски понори — това е сжщата турска дума пунаръ=кладенецъ, минала презъ хърватска редакция и донесена у насъ отъ наши загребски геолози. Тѣй е и съ името на софийския търговецъ Селик-таръ, която е турската дума силъх-даръ (оръжиеносецъ), тѣй е и съ нашата дума кость-каръ (кумарджия, играчъ на кости) върната ни порумжчена като коцкаръ. Тия понори, образувани отъ разващото действие на вжгелкиселата дъждовна вода, пробиватъ варовика и образуватъ фунийовидни ями, презъ които поройната вода минава нефилтрирана въ недрата въ дивдѣдовскитъ и къшкъовенскитъ извори, поради което следъ всѣки по силенъ дъждъ водитъ имъ се размижатъ. Тия пунари турцитъ ги наричатъ още куюджуци, отъ

къю т. е. кладенецъ, куюджунъ, кладенецъ; по-широкитъ ями пъкъ съ наричатъ чукурлуци чукур=трапъ. Една дълга верига отъ понори се простира отъ гола надъ Крумовитъ порти успоредно на влещената горска алея водеща къмъ Дипсизъ гъслъ: тоза сж куюджуцитъ. Надъ троишкитъ урви се намиратъ скалисти трапища: Канара-чукуру и Киречликъ-чукуру, а между тяхъ е т. нар. янълкъ, т. е. изгорѣло мѣсто. Сжщо и улъналитъ лозя отсамъ Ченгелъ се наричатъ Ченгелъ чукуру, нагизнатата равнина долу нси името Сусурлупъ, т. е. воденище, мочурище.

Отъ Бостанлъка по сѣвѣта на топъл-йолу, преъ мрака на висока гора прошарета тукъ-тамъ съ сочно тревисти слънчеви полянки, води широкъ и правъ пътъ къмъ паничовидната поляна отсамъ Крумовитъ-порти — тя се нарича Чанаджикъ, отъ чанакъ, т. е. паница (а паница, веднѣс пенезъ ние сме заели отъ нѣмски Pfanne и Pfennig, който първообразъ е латин. пана, т. е. гръц. тиганъ, паница; пенезитъ сж вжлжбнати монети наподобяващи панички).

Шуменскитъ туристи извършиха едно голѣмо дѣло съ постройката на хижата на Хисара. Поради нея се прокраа прекрасната стрѣмна пжѣка отъ Боровецъ до хижата, която привлича къмъ своята широкообзорна висота младо и старо. На араб. хисар значи крепостъ, градище, околградска крепостна стена. Крепостъта на Хисара, съ своитъ кули и стени, е била здрава и чиста по време на похода на Владиславъ Варненчикъ презъ 1444 г.

Огвждъ Крумовитъ-порти, на едно диво усойще лежи въ хайдушко очарование Занданъ. На персийски зинданъ значи подземна тъмница, подземница, отъ зеин=земя. Това е една мрачна, дѣлбока изворна пещера подъ недрата на скалния пластъ, която се съобщава горе на платото съ единъ обширенъ тихъ поноръ, за който споменахъ въ първата си статия. Презъ началото на 90-тѣ години тсгавашниятъ управителъ и поетъ Панчо Ивановъ („днеска Загра, уре Шипка, де то мина — пепель, прахъ...“) назова Зандана съ поетичното и сполучливо име „Самодивски изворъ“. Той на кара да издѣлбаатъ на близката скала надписъ съ това име, овѣковчавайки при това и собственото си име. Обаче отъ подобни самопрослави шуменци не струватъ „хасъ“, макаръ че оттогава и до днесъ ние не сме издѣлали нито единъ подобенъ надписъ, който да остане за споменъ на бжднитъ поколения. Тоя надписъ повдигна злѣчката на тсгавашната шуменска интеллигенция, която при всѣко свое идване (и ракийопийствие) тукъ смѣташе за свой мѣстнопатриотиченъ дългъ да хвърли по нѣкой и другъ камъкъ срещу умразния надписъ, отправяйки и по една пълноустна попържиня къмъ неговия киторъ. Хвъртали сме по него камъни и ние, тогавашнитъ „кудуци“ (кудукъ, т. е. мага-

ренце подиръ майка си) Днесъ тоя високъ надписъ е очуканъ и повреденъ. — Названието „Занданъ“ е отколя здраво заседнало въ съзнанието на всѣки шуменецъ, то трѣбва да си остане. — Отъ Зандана изхождаше обилна бистра вода — сегъ тя е отведена за гарата — и образуваше единъ мощенъ ручей, който съ трѣсъкъ и плѣсъкъ се спущаше по усойшето надолу и минавайки по две скали образуваше два многоводни, бумтящи водопада — горенъ и доленъ унгуръ. Презъ своето изгнание презъ 1849—50 г. унгарцитъ на Кошута сж се кжпали ухъ (сжщо и ние!) подъ мощнитъ струи на тия водопада, които въ споменъ за тяхъ и до днесъ носятъ турското название унгури, т. е. унгарци.

Краенъ пунктъ за рѣдкитъ излети на нѣкогашната шуменска интеллигенция бѣше Сулу-мара. Това е една нагистина водна пещера (сулу=воденъ, магара=пещера), изъ чиито тъмни недра извира студена вода, изобилно течаша изъ близката тукъ водопойна чешма съ четири зелениасали олуци (олукъ=трѣба

улей). Тази чешма служеше още и за изстудяване на бинлици. Тукъ се събиратъ на водопой съ страхотно грухтение всички свини прѣснати изъ просторната гора, виторогни крави и чакрести биволи; по-рано и вредни за гората кози. Мераклии шуменци си правѣха горе на полянката зия фетъ (гошавка на свѣтло; зия значи свѣтлина). Женката Митьчу донасяше чакъ тука апетитенъ куруклия гювечъ (тур. корукъ=гръц. агорида).

Изоставяме Дипсизъ-гъолъ, т. е. бездъненъ, който е само една пролѣтна лавка, и поемаме по вълшебната горска пътека къмъ Висока поляна, на която на 7 юлий 1921 г. за пръвъ пътъ прозвучаха радостнитъ ликувания на ученицитъ лѣтувачи. Тази поляна се казваше Паланга-аланжъ (лат. тур. паланга=укрепление, алан=поляна). Тукъ още личи единъ валъ отъ прѣстъ и камъни. Презъ онова лѣто ние намѣрихме тукъ бронзови четиреръбести наконечници за стрели, отъ които трѣбва да се заключи, че тукъ е имало

Следва на 2 стр

Грижи за родния езикъ

Не случайно Министерство то на просѣтата е обърнало особено внимание, въ последнитѣ конференции на столичнитѣ учители, върху по-голѣмата грижа за родния езикъ

Училището, безспорно, стои на първо мѣсто въ изграждане и оформяване на езиковата култура у българския гражданинъ, а сжщо и другитъ просвѣтни институти: читалища, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просвѣтни срѣди — но и отъ администрация, кина, театри, радио, вестници и пр. Но едва ли би се премахнала и ограничила покварата въ нашия езикъ, ако къмъ благороднитѣ грижи на просвѣтнитѣ институти не се присъединятъ усилията и на другитъ фактори въ нашия животъ, които не по-малко влияятъ и оформятъ езиковата култура на оная частъ отъ нашето общество, което подпада подъ прѣското имъ влияние. Езикътъ се твори и налага не само отъ просв

Към създаване на нова съвременна община

Нова реформа на общинските бюджети. Изявления на обл. директор г. Ст. Пенев

Въ връзка с предстоящото утвърждаване на общинските бюджети, обл. директор г. Ст. Пенев предъ нашия представител даде следните изявления:

— Отъ 20 февруарий ще започне утвърждаването на общинските бюджети отъ областта, включително и Добруджа. Тая година правя една реформа въ начина на утвърждаване бюджета, като давамъ право на околийските управители, съ огледъ на своята политика въ повърхненитъ имъ околии, предварително да преглеждатъ бюджетитъ и да ги произпращатъ съ мотивирано мнение, което ще взема предвидъ при утвърждаването съ огледъ на моята политика въ областта. Както миналата година, така и сега, при утвърждаването на бюджетитъ, докладътъ ще ми се прави отъ съответния кметъ въ присъствието на околийския управител. Така смѣтамъ ще се постигне една хармония въ провеждане на благоустройствена, културна и стопанска политика въ цѣлата областъ, за правилното провеждане на която политиката ще се носи отговорностъ отъ кмета или околийския управител.

Старата практика—съставяне бюджетитъ отъ секр.

бирницитъ и разпореждане съ тѣхъ отъ сжщитъ е съвършено изоставена. Кметътъ като ръководител на всички общински работи е единствено отговоренъ за това, което става въ общината му. И само вървейки по тоя пътъ смѣтамъ, че ще бжде създадена нова община, въ която разбиранята и моралътъ на кмета ще бждатъ абсолютна гаранция за нейния успѣхъ; че така уреждамъ съвременна нова община, съчатъ нѣкои факти на уволнения и премѣстване кметовѣ въ връзка съ нарушение службата на секр. бирници, защото община, въ която кметътъ достойно заема повѣреното му мѣсто, не може подведомственитъ му, включително и секр. бирницитъ, лесно да нарушаватъ своитъ служебни обязанности. Злоупотѣбителъ секретаръ-бирникъ — то ва значи небреженъ кметъ и като последствие — уволнението на двамата. Това е въ разбиране за управлението на общината, при което управление, проведено въ неговата цѣлостъ, ще може да се създаде единъ новъ общественъ институтъ, който да се ползува съ пълното довѣрие на гражданството.

П. Р.

Етимологична разходка по билото и урвитъ на шуменското възвишение

Продължение отъ 1 стр.

укрепление сще въ предбарутно време, пазящо пята къмъ Новоселъ. — Спускаме се по стръмната пътека презъ гора-та къмъ Бузлуджа (ледница), освежаваме се съ шепна студена вода и поемаме презъ Бостанлъка прѣко посрѣдъ плодovitитъ лешнаци къмъ Чакмаклъ-табия — една слънчева полянка съ ароматни круши и студенъ изворъ, съ пещери и скали откъмъ гърба. Тя лежи край пята който се спуска надолу къмъ Терези-баиръ (перс. теразу=араб. везне=лат. кжпони=бълг. теглио съ блюда) и завива въ дѣсно къмъ с. Дурмушъ. На турски чакмакъ значи цѣкело, запалка, чакмакъ-таши=кремѣкъ. Отсреще се издига една урва — Хаусъ-кулакъ, изъ която извира сбилна вода, образуваща басейни и скокове. Хаусъ значи басейнъ, кулакъ = ухъ, урва. Отъ платото на Чакмаклъ-табия се спуска надолу къмъ Кауклии—Бѣлокопитово (руски генер.) Чаталъбунаръ-дереси. Въ дѣсно, надъ лозята Чашка се издига Акъ (бѣлъ) баиръ, а въ дѣсно отъ

пята за Дурмушъ сж табитъ на Алтънъ-тарла, т. е. Златна нива, въ чиито недра ние намирахме презъ 1844 г. не златни, но сребърни монети, асеновки, въ значително количество, а сжшо и разни части отъ старинно оржие.

На северо-изтокъ шуменското подковоидно плато се завършва съ Илдъзъ-табия (йылдъз=звезда) Долу, покрай Стража и Московъ-табия минава шосето за Разградъ, наблизу сж изворитъ Струмба и Башъ-пунаръ. Нататъкъ се издига табията Бешъ-тепе (петъ могили), а отвждъ желѣзопътната линия сж табитъ Канлъж (кървава), Касаплъж, Зебекъ-табия — останали отъ руско-турскитъ войни насамъ отъ времето на Дибича Забалкански (1828—9 г.) Солдатитъ отъ тия табии сж ходѣли въ свободното си време да се забавляватъ въ близкото войнишко село Мадара, прочуто съ своитъ красавици-гивендии (перс. гуйенде=разукрасена, нагиздена танцовачка).

Но шуменското плато ние наблюдаваме отгоре. Връщаме

се по платото ходжа-курусу (куру=гора, тия две думи въ саеото значение сж повлияни!) и се спускаме къмъ вилата на Борисъ Поповъ, минаваме край Чилли-баба текеси (чил=петно, веснушка, чиллявъ; баба=отецъ, ак-баба=орелъ, баба-птица; араб. текийе значи манастиръ шкитъ). Завиваме по змийовидното шосе покрай голия баиръ Чифутлъкъ (араб. чифут значи хитъръ, лукавъ) и се спускаме по бѣлия каменистъ баиръ къмъ Ловния домъ. Тукъ долу дѣното на Къошкьовѣтъ е бухнало въ безредно расли дървета и издѣнки, мѣстото е станало усойно и мрачно. Тука трѣбва да се разиграе общинската брадва, та пакъ да се открие и да свѣтне полянката, дето нѣкога се виеше пъргавото първомайско и Кирилеметодиевско ученишко хоро.

*

Съ това привършвамъ разходката си. Прекъсвамъ дерето. Блещукащи свѣтулки щѣкатъ презъ вечерната дрезгавина безшумно тукъ и тамъ като блуждаещи огънчета. Сладко уморенъ и блаженствуващъ почивамъ въ чревоугодливо очакване предъ бараката, дето по преди самовластвуваше Гьорги Джинджибару (зендж значи Етиопия, зенджи — черъ арапинъ, Зендж-и-бахр значи Етиопия на морето, т. е. Занзибаръ). — Съ живъ апетитъ поливаме сочната печена пастарма съ запотена чаша бира. Нощната къошкьовенска алея се спуска широкорилонизъ смраченитъ склоно е. Зефирни повѣи полъхватъ откъмъ Любовната алея. Луната наднича отъ висинитъ надъ величавитъ Крумови-порти и сипе щедро сребристо сияние върху скалитъ и сипейтъ. Пригълхналата долина заспива...

Въ заключение. Вече е край но време шуменци, особено шуменскитъ туристи да се заематъ да поставятъ хубави и кратки български названия на всички хълмове и урви, скали и пещери, чешми, горски пътеки и полянки, на по-значителнитъ понори — изобщо на всички забележителности, които сж отъ значение за туриста. Умѣстно е да се отпечата една хубава, ясна и подробна карта на шуменското възвишение съ новитъ (и турскитъ) названия и съ текстъ съдържащъ подробни туристически указания.

Шуменскитъ Къошкьове и прекрасното наше плато заслужаватъ повече любовъ и грижи и една добра разгласа. Защото Къошкьовѣтъ сж нашиятъ отдушникъ и източникъ на здраве, наслада и вдъхновение.

Оплаква ни се гражданинъ, че на оградата на неговата кжща сж лепели постоянно разни афиши, които грозятъ не само неговото жилище, но правѣли лошо впечатление и на минавачитъ. Лепенето на афиши трѣбва да става на точно определенитъ мѣста, а не на всѣка ограда.

Концертътъ на госпожа Каравасилева

Техника, мелодичност, публика.

Специалиститъ по музика, В. Спировъ и А. Зидаровъ, направиха, чрезъ в. „Шум. Слово“ отъ 8. т. м. своята критика за концерта на госпожа Каравасилева, който последната изнесе въ чит. „Арх. Михаилъ“.

Съ всичко казано сме съгласни. Нѣма съмнение, че госпожа Каравасилева се отбеляза като първо-класна пѣвица, разполагаща съ отлични гласови сръдства, като безупрѣчна изпълнителка и пр.

Но при този концертъ, както и при даванитъ порано, единъ въпросъ, въпросътъ за програмата, остава откритъ. Смѣтка за по-големата частъ слушатели, изобщо, не се държи. Нашитъ специалисти сж винаги за голѣмата техника, макаръ съдържанието да бжде извънредно слабо. Често на насъ се поднасятъ „музикални произведения“, които не се поддаватъ на критиченъ анализъ и естетично обсъждане; една звукова игра, която може да интересува само психопатологичната наука. Истинската музика, нѣма съмнение, трѣбва да бжде въплощение на народния духъ, а не отгласъ на онова, което е достъпно само на едно ограничено меншенство.

Абсурдно е, напримѣръ, отъ обикновенния гражданинъ да искаме да се възхищава отъ Бетовенъ, който е съзерцавалъ Христосъ между боговетъ на Олимпъ и е искалъ да постигне божественото съзвучие — дионисовското начало на Missa Solemnis и хоровата ода на деветата симфония съ аполоновското величие на виолонивитъ концерти и пасторалии.

Музиката трѣбва да се освободи отъ своя болезненъ имажинизмъ, за да се върне отново къмъ началото на всѣко творчество: живота.

Човѣкъ е великъ синтезъ отъ интелектуални, етични и социални величини. Джазъ-бандовата музика за днешния човѣкъ не е едно варварско изобретение, а е едно указание за новото време. Защо да не може човѣкъ, редомъ съ Моцарта да се наслади не, а да се подчини понѣкога на джазовата музика, анимагистичната сочностъ на която хвърля въ душа-

та единъ неясенъ атактиченъ смутъ. Музикантътъ е преди всичко личностъ а после художникъ. Време е, по примѣра на Респики и др. при пълно владение на всички сръдства на днешната музикална техника, да се тръгне къмъ демократизация на мелодията.

Музиката, ще го повторимъ, не трѣбва да бжде изкуство само за малкото „изтънчени“ и жадни за сензации хора, както и не трѣбва да загубва връзката си съ масовия потребителъ. Инакъ нѣма защо да се чудимъ, че концертитъ не се посещаватъ и салонитъ били праздни и да обвиняваме публиката, че ѝ липсвала музикална култура и т. н..

М. Пенковъ

Софийскитъ областенъ театъръ въ Шуменъ

Като единъ добър сформированъ театъръ съ школовани артисти се представи неотдавна гостуващиятъ въ града ни софийски областенъ театъръ, който подъ умѣлото режисьорство на познатия голѣмъ актьоръ г. П. Кючуковъ изнесе при голѣмъ успѣхъ пиеситъ: „Манчова размирица“ (Балкановъ), „Една брачна нощъ“ (Шолтъ), „Тройката край Волга“ (Островски), „Милионерътъ“ (Иовковъ). Трѣбова да отбележимъ, че за успѣшното изнасяне на пиеситъ допринесоха сполучливитъ декори, отговарящи на реалнитъ нужди на пиеситъ специалнитъ костюми, добъръ гримъ и музикалнитъ илюстрации въ духа на самата пиеса. Бѣха застъпени всички сценични елементи, безъ които би липсвала ансамбловата игра и въобще театралното изкуство.

Съ художествената си непринудена игра тѣ създадоха оная жива връзка между театъръ и публика, която прави изкуството вѣчно. Шуменци възнаредиха труда и старанието тия истински труженици по пътя на изкуството съ масовото си посещение.

Театърътъ отъ Шуменъ ще гостува въ Преславъ, Каспичанъ, Разградъ, Новъ-Пазаръ и Добричъ.

Спомени за Добри П. Войниковъ

Известно е, че Добри Поповъ Войниковъ е шуменецъ и роденъ презъ 1833 г., а починалъ презъ 1878 г. въ Търново. Съ тия си нѣколко реда за този голѣмъ възрожденецъ, драматургъ, музикантъ и поетъ искамъ да предамъ само нѣколко спомени на покойния Евтимъ Стояновъ, които той ми каза на 22. I 1933 г. Поменатиятъ Евтимъ Стояновъ, роденъ на 1844 г., е билъ

ученикъ на бележития шуменецъ, и казва следното:

1. Добри Поповъ Войниковъ е билъ учителъ въ гр. Шуменъ и е ималъ въ V класъ следнитъ петъ ученици: Евтимъ Стояновъ — дългогодишенъ колеженикъ въ шуменското казначейство; Никола Ангеловъ — братъ на поета Хараланъ Ангеловъ, който е учителствувалъ; Маринъ Чалъковъ; Годоръ Йордановъ — комисионеръ на

гара Каспичанъ и още единъ неизвестенъ. Всички сж отдавани покойници, отъ които първиятъ се помина една година следъ съобщаването на тукъ изложенитъ бележки.

2. Войниковъ е училъ 2—3 години въ училището при църквата „Св. Възнесение“, на чието мѣсто е построенъ днешниятъ салонъ и канцелария. Следъ това отива въ Браила (Румѣния), после въ Търново, кждето се и поминалъ.

3. Войниковъ е устроилъ въ Шуменъ пѣвчески хоръ отъ следнитъ ученици: Жечо—

френкъ-терзията; Василь Ченгелиевъ — дикиджията; Патой — кундуржията и други.

4. На мѣстото на кжщата на Георги М. Ивановъ (ул. „Царъ Освободителъ“ № 200) е имало старо здание, въ което се е дало първото представление въ Шуменъ; вѣроятно тукъ билъ даденъ и първиятъ концертъ на празника на св. св. Кирилъ и Методий.

5. Добри П. Войниковъ е свършилъ френския лицей въ Цариградъ, преподавалъ въ Шуменъ български и френски езици.

6. Всѣка недѣля, следъ шестъдневенъ отпускъ, е говорилъ предъ гражданитъ скаеи, които е нагаждалъ съ своето време и слушателитъ сж прокарвайки родолюбиви революционни идеи.

Горнитъ спомени представя както съмъ ги чулъ отъ Евтимъ Стояновъ, когото съмъ слушалъ да говори своя учителъ съ най-голяма възторженостъ, високи думи и дълбока почивъ.

Йор. С. П.

Църк
во при
ние“ въ
ри отъ
на всич
ния хра
тъ слас
подарен
съ което
несоха
украсата
по една
ка х. Веш
А. Чеш
икони,
равска
Шуменс
жение,
Правосл
Параске
доръ Ат
джиева;
дишкия
сиянъ
апостолъ
Дончевъ
Живкови
Иовчеви.
Димитри
Йоцова
подинъ
Андрееви
Бянка Р
П. Васи
Х., — 2
рова, Ги
К. Касаб
За це
направил
да имъ
денствие
чие.

КНИ

Скоро
сп „Пр
съдържа
новъ. Ам
П. Ат
Украйна
Г. Кон
С Пърли
Ем. п
ления отъ
Славис
пол. усл
ганистан
Проф.

Х

на е

Въоду
лика иде
Патлейн
гични сви
отецъ К
меонъ К
ха съ та
ставлени
воформи
трупата
ни инти
ржковод
учителъ
товъ. Пр
голѣмъ
драма н
повторен
рилово.
Като утв
зовъ и д
тъ на м.
„Епопея
описани
итъ пор
останалъ
разказитъ
да“, „Ид
ка“, нап
гарски
съ най-з
„Подъ
„Клетни
рисуващ
епоха за
ней-мно
щата на
писата
въ Боте
вѣчно м
умира
ния въ
нава въ
чистиц.
въ бѣлъ
народна

Храма

Църковното настоятелство при храма „Св. Възнесение“ в гр. Шумен благодарно от свое име и от името на всички богомолци от сж-ния храм на долупосочените благочестиви християни за подарените от тях икони, с което свое дарение допринася за благолепието и украсата на храма, а именно: по една царска икона: Василка х. Вербева, Катя и Стефка А. Чешмеджиеви — 2 царски икони, Матрона Моравска и Теодора Новаксова, Шуменско търг. бак. сдружение, Петър М. Петровъ, Правосл. христ. братство „Св. Параскева“, Янко Павловъ, Тодоръ Атанасовъ, Сийка Куюмджиева; една икона за владиски трон от сем Пресиянъ Търговски; по една апостолска икона: Ралославъ Дончевъ, Филка и Костадинка Живкови, Василка и Михаилъ Йовчеви, Душка Кандиларова, Димитрица Лазарова, Анка Т. Йоцова, Калинка Косева, Господинъ Х., Катя Братоева, К. Андрееви, Елена Пастърмадж, Банка Русинова, Прот. Дим. П. Василевъ, Господинъ Х., — 2 икони, Стоянка Тодорова, Гичо Георгиев и Хриска К. Касабова.

За ценния даръ, който тѣ направиха на храма ни, Богъ да имъ дарува здрава, дълго действие и всѣко благополучие.

Отъ Църк. н-ство

КНИЖНИНА

Скоро излезе книга 5 отъ сп. „Просвѣта“ съ следното съдържание: Проф. Г. П. Генковъ. Америка и войната.

Д. Атанасовъ. Българи въ Украйна.

Г. Константиновъ. Григоръ С. Пърличевъ.

Ем. и Димитровъ. Впечатления отъ Флоренция.

Славчо Дрънговски. Екон и пол условия въ Персия и Афганистанъ и пр.

Проф. Нв. Трифоновъ. Изкус-

„ХЪШОВЕ“

не преславската сцена

Въодушевени отъ една велика идея, възстановява неговата Патлейна, двата твърде енергични свещеници отъ Преславъ, отецъ Кирилъ Стойчевъ и Симеонъ Иванчевъ, организираха съ творчески жаръ представленията, които изнесе новоформираната театрална труппа отъ млади ентузиастични интелегентни сили под ръководството на известния учител артистъ Петъръ Йотовъ. Представена бѣше при голѣмъ успѣхъ историческата драма на Вазова „Хъшове“, повторена съ успѣхъ въ с. Кирилово, Драгоево и Осмаръ. Като утвърденъ писателъ, Вазовъ и днесъ живѣе въ душата на младото поколение съ „Епопея на забравенитѣ“, съ описанията за Левски, безъ които портретътъ на апостола би останалъ доста неуясненъ съ разказитѣ си „Дѣдо Йоцо гледа“, „Иде ли“, „Една българка“, написани въ чисто български родолюбивъ духъ — съ най-значителенъ романъ „Подъ игото“, напомнящъ „Клетниците“ на В. Хюго — рисуващъ най-значителната епоха за бѣлг. народъ. Но ако най-много е спечелилъ сърдцата на младежта, това е съ пиесата „Хъшове“, написана въ Ботевски духъ. Има нѣщо вѣчно младо въ нея, което не умира. Това е основната линия въ пиесата, която преминова въ едно преклонение на чистия, на живия патриотизмъ въ българина предъ великата идея за свобода.

Шуменска популярна банка — гр. Шуменъ

ПОКАНА

№ 1830

Поканватъ се всички членове на посмъртната каса при банката да се явятъ въ банката и си внесатъ вноската за текущата 1941 година.

Вноската е 70 лв. за първа група и 50 лв. за втора група.

Въ първа група сж записанитѣ до 30 юний 1940 год., а въ втора група — записанитѣ следъ тая дата.

Фаталниятъ срокъ за внасяне дължимата вноска е 25 февруарий 1941 год.

Предупреждаватъ се г. г. членоветѣ, че неиздължилитѣ се до тая дата губятъ правото на посмъртна помощъ.

1 — 2

Отъ банката.

Шуменско градско общинско управление

ОБЯВЛЕНИЕ № 1435

гр. Шуменъ, 29 януарий 1941 год.

Шуменското градско общинско управление обявява, че съгласно чл. 16 отъ закона за защита на НАЦИЯТА, всички лица отъ еврейски произходъ сж длъжни да обявятъ произхода си въ общината въ едномесеченъ срокъ отъ влизане на закона въ сила.

Обявяването на произхода става чрезъ обикновени заявления въ гражданското отдѣление при общината, стая № 11.

Заявления подаватъ всички пълнолѣтни лица. За малолѣтнитѣ и намиращи се подъ запрещение или настойничество, заявленията се подаватъ отъ тѣхнитѣ законни представители или настойници.

Намиращитѣ се въ друга община шуменски жители подаватъ заявления чрезъ съответната община, гдето временно пребиваватъ.

Краенъ срокъ за подаване на заявленията е до 22 февруарий 1941 година включително. Следъ тази дата неподалитѣ заявления се наказватъ съ затворъ и глоба отъ 10,000 до 100,000 лева.

Въ заявленията да се посочватъ точнитѣ адреси, частъ и страница по регистритѣ споредъ личнитѣ карти на лицата.

Всѣко лице отъ еврейски произходъ да представи сжщо така и личната си карта, за да се отбележи произхода му.

2—2

Отъ Общината.

твенъ или синтетиченъ каучукъ.
Проф. Д. Кацаровъ. Проблемътъ за сръдното образование.
Д-ръ Ефр. Бълъдовъ. Единство на образованието.

Прегледъ: общественъ, културенъ и училищенъ.
Вести: научни, културни училищни.
Критика.

СЖБИ ПИСКОВЪ — адвокатъ

въ гр. ШУМЕНЪ,

който бѣше мобилизиранъ като запасенъ офицеръ, се завърна и продължава да упражнява професията си.

ШУМЕНСКО ГРАДСКО ОБЩНСКО УПРАВЛЕНИЕ

Обявление № 1583

гр. Шуменъ, 31 януарий 1941 година

Въ допълнение на настоящето обявление, публикувано въ Държавенъ вестникъ брой 29 отъ 8. II. т. г., общинското управление обявява, че на 11 мартъ т. г., въ канцеларията на Шуменското областно данъчно управление ще се произведатъ съ тайна конкуренция следнитѣ търгове:

1. Отъ 9½ до 10 часа, доставката на 850 куб. метра трошенъ чакълъ. Девизъ 110,500 лева.

2. Отъ 10 до 10½ часа, доставката на 900 куб. метра трошенъ чакълъ. Девизъ 117,000 лева.

Чакълътъ е нуженъ за улицитѣ на града. Искане се залогъ 5% върху девиза.

Всички разноси сж за смѣтка на предприемача. Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ въ общината.

ОТЪ ОБЩИНАТА.

Новоселско селско общинско управление
Шуменска околия.

О Б Я В Л Е Н И Е № 464

с. Новоселъ, 12. II. 1941 година

Скотовъдната комисия обявява на интересующитѣ се, че следъ 10 пълни дни отъ публикуването на настоящето въ вестникъ „Шуменски общински вест“, ще се произведе за трети пѣтъ публиченъ търгъ въ канцеларията на общинското управление, отъ 9 до 12 часа, за продажбата на два бракувани говежди мжж-ки разплодници съ първоначална цена на единия 2000 лв., а на втория 3000 лева.

За правоучастие се иска 10% върху първоначалната цена.

Всички разноси сж за смѣтка на конкурента.

Следъ възлагане на търга наддадената сума веднага ще се брои на тръжната комисия.

Законътъ за б. о. п. е задължителенъ.

Кметъ: Георги Д-ръ Непомнинъ.

Секр.-бирникъ: Борисъ Ивановъ.

Шуменци, четете в. „ШУМЕНСКИ ОБЩНСКИ ВЕСТИ“

Нѣколко думи за постановката на пиесата.

„Ако всѣка свободомисляща глава мълчеше, никога не бихме направили нито стѣпка къмъ нашето подобрене. Има времена, когато човѣкъ трѣбва да говори открито“. Това сж думитѣ на Шилера — И. наистина, Македонски — Владимиръ Марковъ —, центр фигура отъ пиесата, говори смѣло, пламенно и открито, зрителитѣ слушатъ неговата вълнуваща речъ. Той е динамична натура. Той говори силно, защото се възмущава отъ тиранията на турцитѣ, отъ подлоститѣ и лъжитѣ на единъ коваренъ свѣтъ, какъвто носятъ нѣкои властеещи се чорбаджии българи, чужди на хъшоветѣ, на които единствено то богатство е останало честта. Македонски става изведенъ на твърде симпатиченъ като герой и бърже се налага. Въ неговото огнено сърдце живѣе голѣмиятъ българинъ родолюбецъ. Начупената линия, въ която открива своя образъ — съ смѣлия борецъ за народна свобода той преминава въ грубъ шегаджия — съ остроумията си и шегитѣ си, съ своята проста философия, съ бруталната си сила той вѣрно открива единъ свършено добър олученъ сцениченъ образъ. Само въ нѣкои моменти жестоветѣ се явяваха малко пресилени, но отъ това нищо не губѣше художествено въплотениятъ образъ, даденъ съ внушителни линии и дълбока правда. Единъ наистина силенъ герой! Другъ крайно симпатиченъ образъ, очертанъ съ една дъл-

бока и художествена линия — Владиковъ Той е искренъ, въ него нѣма криви линии и не-завършени жестове. Реплики-тѣ му сж творчески изживѣни, а не декламаторски казани. Той е твърде добре издържанъ като художественъ образъ. Той гори отъ благородни пориви и смѣли истини — единъ възвишенъ идеализъмъ, който изтича направо отъ сърдцето, за да стигне до публиката и тъй възторжено да я въздушеви. Въ най-значителнитѣ моменти въ него патосътъ на революционеръ заговорва твърде силно, но напоенъ съ една жизнена правда, одухотворенъ отъ една велика идея. Колко умѣстно би било този артистъ, който има толкова хубава фигура, открилъ толкова духовност и благородно обаяние, да играе ролята на Бръчковъ — много повече подходящъ по фигура и изразъ за ролята на идеалиста поетъ.

— Бръчковъ, отначало идеалистиченъ, съ строго отмѣрени движения, бѣше доста правдивъ въ първитѣ моменти, но отпосле би трѣбвало да излезе отъ тая статичност и да приеме една по-динамична линия на действие. Трѣбваше да се зарази отъ въздушевение-то на останалитѣ хъшове, за да подчертае творчески човѣшката си гордостъ, който е дошълъ да страда въ името на нѣщо славно и велико, по-надналь въ една благоприятна атмосфера. Нѣкъде изпадаше въ чисто декламаторство, което идѣше отъ една красива фразеология! Дерибеатъ оду-

хотвори съ твърде прости сръдства ролята си, внасяйки много задкушеностъ и лирично отношение — преливащо се въ силно подчертанъ комиченъ елементъ. Мравката, доста шаржиращъ, пресилваше граници на естествения хуморъ и се превръщаше въ хумористиченъ герой. Много добъръ бѣше, но пресиленъ малко. Останалитѣ почти всички попадаха въ ролитѣ си — като нѣкъде само имаше пресилени крѣсци при сцената съ зелената кесия. Накрая нека се спремъ повече на една отъ главнитѣ роли — „Странджата“. Способността на актьора да промѣня душевния си строй подсказва какъ да се движи въ процеса на своето пресътворяване. Въ историческия контуръ, въ който се развива пиесата, въ въздуше-нитѣ думи долавяме да звучи неповторима призивна сила, която иде да възкреси една отминала патетична епоха, епохата на революционното ни и славно минало! Тоя горещъ апологетъ на това славно време бѣ Странджата, който макаръ и съ лъжица въ ръка, четѣше на младитѣ великия катехизисъ на свободата и ги учеше да бждатъ достойни българи!

За Странджата въ всѣка реплика се чувствуваше, че е суверенъ на мисълта, която той подчинява безъ усилие, съ оная топлота и сръдечностъ и плътна тоналностъ! — Съчетание на вътрешното изживяване съ жестовитѣ и мимиката. Най-дребното нѣщо той умѣ майсторски да одухотво-

ри, защото е по нервъ, по въздушевание артистъ, — а това е най-главното. Защото съ-семъ не е изкуство онова преобразяване вънкашно, кри-венето, гримасата, а онова дълбоко очарование, което идва съ одухотворяването на ролята отвътре навънъ. Преди всичко, душата на артиста е надарена съ своя интимна художествена сжщина и носи въ себе си единъ живъ духовенъ свѣтъ. Оттукъ, може, би иде голѣмата любовъ къмъ вълнуващия образъ на Странджата, въплотилъ въ страдалчески си и героиченъ ликъ всичкия идеализъмъ на оная тѣй личиста и бурна епоха и смѣлитѣ пориви на едно бунтовно и голѣмо огнено сръдце! Смъртта на Странджата отъ последното действие, бѣше дадено съ много сила и творческо изживяване. Г-нъ Йотовъ подчерта още веднажъ силата си на изисканъ драматиченъ артистъ.

— Театрътъ си остава най-великия учителъ за живота. Отъ него ще научимъ да направимъ отношенията си по-човѣчни. И затова изкуството, което изтича отъ театъра, ще го вземемъ като организаторъ на живота, а не като нѣкаква забава.

Ч. Петровъ

Вестникътъ ни се стреми да стане необходимостъ за всички шуменци, които живѣятъ въ града, или сж прѣснати изъ страната.

Годишното събрание на шуменското колоездачно дружество.

На 2. т. м., въ салона на „Юнакът Крумъ“ се състоя годишното събрание на шум. колоездачно д-во. Следъ отчетъ за дейността на дружеството презъ изтеклата година се подчерта голѣмия активъ на настоятелството съ построяването на новия колодрумъ съ писта 33 м. Тоя колодрумъ струва на дружеството 250,000 лв., като сж помагали при неговото изграждане почти всички негови членове.

Новоизбраното настоятелство се конструира така: председателъ Цв. Ивановъ, подпредседателъ Дим. Донева, секр. Д. Поповъ, касиеръ Илия Кждревъ, Ивойвода Д. Миряновъ II войвода М. Чакъровъ и домакинъ Ст. Герчевъ; съветници: Левтеръ Атанасовъ, М. Янковъ и Крумъ Куртевъ; контролна комисия: П. Малушевъ, Г. Йовчевъ и Йорд. Косевъ. За делегати за конгреса, който ще се състои въ гр. Пловдивъ на 3 мартъ т. г. се избрахъ: Цв. Ивановъ, Д. Поповъ и Д. Миряновъ.

Накрая се размѣниха нѣкои мисли по организиране и подготовка на областния колоездаченъ съборъ въ Шуменъ, който ще се състои презъ лѣтото на настоящата година.

Конференция на околийските лѣкари отъ Шуменска областъ.

Областниятъ лѣкаръ г. д-ръ Драгулевъ на 7 т. м. свика конференция на околийските лѣкари отъ Шуменска областъ. Конференцията се откри въ салона на поп. банка отъ обл. лѣкаръ въ присѣдствието на 21 околийски лѣкари, включително и тия отъ Добруджа. Всички околийски лѣкари направиха доклади за извършената отъ тѣхъ дейность по отношение здравеопазването на населението въ повѣренитъ имъ околии. Въ докладитъ си отбелязваха увеличаване смъртността отъ туберкулозата, за която трѣбва да се взематъ специални мѣрки. Общото здравословно състояние на населението въ областта е било задоволително, като заразни болести сж зарегистрирани въ по-малкъ брой отъ тоя на миналогодишнитъ. Това е ясно доказателство за добросъвестното служене на нашия лѣкаръ.

Следъ докладитъ станаха разисквания по въпроси за сѣгашки здравната служба на всѣки отдѣленъ районъ. Изтъкна се печалното обстоятелство, че на много здравни служби липсватъ хигиенични помѣщения, медикаменти, необходими лѣкарски приспособления и инструменти, което спъва правилното провеждане на здравната служба. Време е вече всички здравни станции и здравни участъкови служби да бждатъ добре обзаведени, което ще позволи на нашия лѣкаръ да изпълни добре своитъ задачи.

Конференцията се закри съ благопожелания всички искания въ тоя лухъ да бждатъ реализирани

П. Р.

Печатница „СПАСЪ ПОПОВЪ“
Шуменъ — 1941 — 11.

НАРЕЖДЕНИЯ НА КОМИСАРСВОТО

ЗАПОВѢДЬ № 79

гр. Шуменъ, 10 февруарий 1941 год.

На основание чл. 2 отъ наредбата-законъ за вр. тр. повинность и утвърдения годишенъ планъ за отбиване на вр. тр. повинность презъ 1941 година,

ЗАПОВѢДВАМЪ:

Трудоповиничаритъ да бждатъ повикани на следнитъ смѣни:

I-ва смѣна, трудоповиничаритъ отъ П. Волова и Грънчарска части, ще работятъ отъ 2 до 12 априлъ.

II-ра смѣна, трудоповиничаритъ отъ Черковна и Добруджанска части, ще работятъ отъ 9 до 19 май.

III-та смѣна, трудоповиничаритъ отъ Равненска и Страженска части, ще работятъ отъ 20 до 30 августъ.

IV-та смѣна, трудоповиничаритъ отъ Тракийска и Индустириална части, ще работятъ отъ 10 до 20 септемврий.

Кметъ: (п) Хр. Хараламбиевъ

ВЪРНО, на Шуменската гр. община.

Секретаръ: (п) Е. Георгиевъ

1 — 2

Д. В. брѣй 27. отъ 6. II. 1941 год.

ЗАПОВѢДЬ № 375

Възъ основа на чл. 2 отъ закона за осигуряване на снабдяването и регулиране на ценитъ и съгласно I-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му отъ 21 май 1940 година, прот. № 78,

ЗАПОВѢДВАМЪ:

1. При продажбата на дребно на стоки съ опредѣлени максимални цени, когато продажбата е помалка отъ единицата мѣрка и се получи сума съ стотинки неотговарящи на най-малката размѣнена монета отъ 0.50 лв., окръгляванията къмъ 0.50 лв. или 1 лв. да се направятъ, както следва:

а) При суми съ до 0.25 лв. окръглява се къмъ левъ надолу, а надъ 0.25 лв. къмъ 0.50 лв.;

б) При суми съ до 0.75 лв. окръглява се къмъ 0.50 лв., а надъ 0.75 лв. къмъ левъ нагоре

2. При продажбата на дребно на стоки съ опредѣлени максимални цени, когато продажбата е повече отъ единица мѣрка, окръгляванията съгласно т. 1 на настоящата заповѣдъ се правятъ само върху общата сума, която се плаща отъ купувача.

3. При продажбата на стоки съ свободни цени, но съ опредѣлени процентни печалби, когато цената излиза надъ 10 лв. за единица мѣрка, окръгляванията на стотинкитъ да се правятъ върху цената на единицата мѣрка, както следва:

а) При цена до 0.50 лв. окръглява се къмъ левъ надолу.

б) При цена надъ 0.50 лв. окръглява се къмъ левъ нагоре.

4. Забранява се окръгляванията на стотинкитъ върху ценитъ за единица мѣрка, опредѣлени отъ Министерството или отъ комисаритъ на снабдяването.

5. Нарушителитъ на настоящата заповѣдъ да се наказватъ по глава VIII отъ закона за осигуряване на снабдяването и регулиране на ценитъ.

Настоящата заповѣдъ влиза въ сила отъ деня на обнародването ѝ въ „Държавенъ вестникъ“.

гр. София, 3. II 1941 година.

Министъръ: (п) Д-ръ Сл. Загоревъ

Обявление № 46

гр. Шуменъ, 12 февруарий 1941 год.

Съгласно окръжното № 3030 отъ 5 II. 1941 год., на Министерството на търговията, промишлеността и труда, обявява се за сведение и изпълнение следното:

1) Провеждането на режима за продажба на автомобилни гуми се извършва отъ 20 януарий 1941 год. отъ Главното комисарство на снабдяването, а този за кожанскитъ материали (гьонъ, крупонъ, табанъ хастаръ и бланкъ) — отъ 1 февруарий 1941 година.

2) Всички искания и запитвания за издаване на разрешения за продажба на автомобилни гуми и кожански материали — заповѣдъ следва да се отправятъ до Главното комисарство на снабдяването, а не до Дирекцията на вътрешната търговия, индустрията и занаятитъ.

Окол. к-саръ на снабд.: П. п. Никифоровъ

Шуменско околийско комисарство на снабдяването

Обявление № 47

гр. Шуменъ, 12. II. 1941 год.

Съ известие № 55 на Дирекцията на търговията, публикувана въ „Държавенъ вестникъ“, брой 18 отъ 1941 г., въ пунктъ 3 се нарежда следното:

Да се продаватъ по ценитъ на 20 ноемврий 1940 година следнитъ мѣстни индустриални произведения, които до сега бѣха съ свободни цени: вълнени платове и издѣлия, памучни платове и издѣлия, копринени платове и издѣлия, ленени и конопени платове и издѣлия, кремове и бои за обуща и смазка за подове, оцетъ, захарни и шоколадови издѣлия, рибни консерви, дървенъ строителенъ материалъ, фурнири и шпертъ платъ, таханъ халва (индустриално и занаятчийско производство).

Въ пояснение и допълнение на горното известие, съобщава се за сведение и изпълнение следното:

1. Като цени на 20 ноемврий 1940 г., ще се разбиратъ преобладаващитъ цени на тази дата на даденъ артикулъ, или ако нѣма сдѣлки на тази дата съ подобенъ видъ артикулъ, преобладаващитъ цени на първитъ три дни преди 20 ноемврий 1940 г., презъ които фирмата е сключила сдѣлки съ този видъ артикулъ.

Ако дадено предприятие не е произвеждало на 20 ноемврий 1940 год. подобенъ артикулъ, да се взематъ за база ценитъ, по които другитъ предприятия въ сжщото населено мѣсто сж продавали сжщата стока на 20 ноемврий 1940 г.

2. Оставането ценитъ на база 20 ноемврий 1940 г. се отнася само за стоки, които сж съ свободни цени, т. е. нѣматъ обща или партидна нормировка.

Горното се съобщава на гражданитъ и съответнитъ търговци за знание и строго съблюдуване.

Окол. к-саръ: П. п. Никифоровъ

Шуменски околийски комисаръ на снабдяването

Преписъ.

ЗАПОВѢДЬ № 3

гр. Шуменъ, 11 февруарий 1941 година.

Възъ основа заповѣдъ № 364 на господина Министра на търговията, промишлеността и труда, публикувана въ „Държавенъ вестникъ“, брой 25 отъ 4. II. 1941 година и окръжно № 3050 отъ 5. II. 1941 година на Министерството на търговията, промишлеността и труда,

ЗАПОВѢДВАМЪ:

1. — Забранява се употребата на цепенакъ (шпалтъ) за изработка на стѣпала за царвули и фортове и бомбета на обуща.

2. — Следъ 1 мартъ 1941 година цепенакътъ, намиращъ се въ индустриални и занаятчийски кожански заведения и търговцитъ на едро (притежаващи разрешително за търгуване „на едро“ или „на едро и дребно“), и търговцитъ на дребно, може да се продава само съ разрешение на Министерството — Главното комисарство на снабдяването, по реда посоченъ въ заповѣди № 149 отъ 27. I. 1940 година, публикувана въ „Държавенъ вестникъ“, брой 21/1940 година и № 920 отъ 2. V. 1940 година, публикувана въ „Държавенъ вестникъ“, брой 100/1940 година, т. е. по режима за коженитъ материали: гьонъ, крупонъ, табанъ хастаръ, юфтъ и бланкъ.

3. — Всички индустриалци, занаятчий-табаци и търговци, начиная отъ 1 мартъ т. г., да подаватъ декларации за наличното си количество цепенакъ — търговцитъ въ канцеларията на комисарството ми, а индустриалцитъ и занаятчий-табаци въ Главното комисарство на снабдяването, по реда установенъ за останалитъ коженни материали (гьонъ, юфтъ, бланкъ и др.).

4. — Съ заповѣдъ № 364 се измѣня заповѣдъ № 919 отъ 2. V. 1940 година („Д. В.“ брой 100 отъ 4. V. 1940 год.), като забраната за употребата на цепенакъ остава само за царвули и фортове и бомбета за обуща. За други цели (табанъ-хастаръ, лицеви кожии и пр.) употребата на цепенака се допуша.

Настоящата ми заповѣдъ да се врѣчи срещу разписка на всички занаятчий, обушари и царвулджии и на мѣстнитъ търговци на обушарски стоки.

Контрола и изпълнението на настоящата заповѣдъ възлагамъ на комисарскитъ органи при общината, като на нарушителитъ се съставятъ актове по глава VIII отъ закона за осигуряване на снабдяването и регулиране на ценитъ.

На сжщата да се даде гласность чрезъ мѣстната преса, респективно Шуменски общински вест.

Окол. к-саръ на снабдяването:

(п) Петко п. Никифоровъ